

PATVIRTINTA

Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
direktoriumi 2015 m. liepos 23 d. įsakymu
Nr. 12P-44 (2025 m. sausio 30 d. įsakymo
Nr. 12P-7 redakcija)

**VALSTYBINĖS TEISMO PSICHIATRIJOS TARNYBOS PRIE SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTERIJOS UTENOS EKSPERTINIO SKYRIAUS
1-OJO (SUIMTŲJŲ) POSKYRIO
VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šios taisyklės taikomos Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos ekspertinio skyriaus 1-ame (suimtųjų) poskyryje (toliau – poskyris) esantiems tiriamiesiems asmenims, taip pat poskyrio darbuotojams.

2. Poskyryje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo, Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymo reikalavimais, pagal ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartis baudžiamosiose bylose atliekamos stacionarinės teismo psichiatrijos, teismo psichologijos ekspertizės suimtiems asmenims.

3. Asmenys, kuriems paskirta stacionarinė teismo psichiatrijos ekspertizė, negali pasirinkti ekspertinės įstaigos, stebėjimo sąlygų, ji tiriančio teismo psichiatro eksperto, teismo psichologo eksperto.

4. Svarbiausi stacionarinės teismo psichiatrijos, teismo psichologijos ekspertizės uždaviniai, jų organizavimo ir atlikimo tvarka numatyta „Teismo psichiatrijos ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos apraše“, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-616, „Teismo psichiatrijos, teismo psichologijos ekspertizių darymo Valstybinėje teismo psichiatrijos tarnyboje prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatuose“, patvirtintuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. V-499 bei Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VTPT) vidaus teisės aktuose.

5. Teismo psichiatrai ekspertai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, turi teisę gauti bet kokią medicininę dokumentaciją apie asmenų, kuriems paskirta teismo psichiatrijos, teismo psichologijos ekspertizė, gydymą ir atliktas medicininės darbingumo, medicininės, socialinės ekspertizės, gauti iš teisėsaugos institucijų įvairią informaciją ir kitus duomenis, reikalingus savo uždaviniams vykdyti.

**II SKYRIUS
TIRIAMŲJŲ ASMENŲ PRIĖMIMAS**

6. Pagrindas priimti tiriamąjį asmenį į poskyrį yra ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartis.

7. Teismo psichiatrijos ekspertizei reikalinga bylos medžiaga. Medicininė dokumentacija turi būti pateikta iki asmens atvykimo į poskyrį. Nepateikus minėtų dokumentų, asmuo į poskyrį nepriimamas.

8. Tiriamų asmenų priėmimą į poskyrį organizuoja vyresnysis teismo psichiatras ekspertas.

9. Vyresnysis teismo psichiatras ekspertas, vykdamas tiriamų asmenų priėmimą, atsakingas už psichikos sveikatos slaugytojų, socialinės darbuotojos, pagalbinių medicinos darbuotojų darbo organizavimą ir kontrolę tiriamų asmenų priėmimo metu.

10. Apžiūrint tiriamąjį asmenį, ypatingas dėmesys skiriamas sunkių infekcinių ir somatinių ligų nustatymui. Įtarus, kad tiriamasis asmuo serga karantininiu susirgimu, vyresnysis teismo psichiatras ekspertas imasi teisės aktais numatytų veiksmų.

11. Apžiūros metu, nustatius tiriamajam asmeniui patirtos prievartos požymių, vyresnysis teismo psichiatras ekspertas ir psichikos sveikatos slaugytoja juos aprašo ekspertinio tyrimo stacionare istorijoje. Informuoja VTPT Utenos ekspertinio skyriaus viršininką.

12. Vyresnysis teismo psichiatras ekspertas priimamam tiriamajam asmeniui pildo ekspertinio tyrimo stacionare istoriją, joje nurodo trumpus asmens anamnezės duomenis bei somatinę, neurologinę ir psichikos būklę. Surašo tyrimo planą, stebėjimo režimą, dietą, specialistų konsultacijas, skiriamus medikamentus.

13. Nustačius, kad tiriamasis asmuo yra ūmios psichozės būsenoje, dėl kurios nesutinka atlikti stacionarinės teismo psichiatrijos ekspertizės, jis turi būti apžiūrėtas teismo psichiatrų ekspertų komisijos (ne mažiau dviejų teismo psichiatrų ekspertų), kurie ekspertinio tyrimo stacionare istorijoje įrašo rekomendacijas dėl tolimesnių tyrimo galimybių, įskaitant ir medikamentų skyrimą pagal būtinąsias indikacijas. Teismo psichiatras ekspertas supažindina tiriamąjį asmenį su pasiūlytu gydymu ir duoda pasirašyti formoje „Sutikimas gydytis“.

14. Tiriamieji asmenys patalpinami į palatas. Medicininės priežiūros pobūdis priklauso nuo asmens psichikos būsenos, taip pat nuo jo pavojingumo sau ir aplinkiniams.

15. Jei teismo psichiatrijos ekspertizė pavedama atlikti skyriaus teismo psichiatrams ekspertams, nenurodant konkrečios ekspertų komisijos sudėties, Utenos ekspertinio skyriaus viršininkas ar kitas įgaliotas asmuo, gavęs medžiagą ekspertizei atlikti, organizuoja teismo psichiatrijos ekspertizės atlikimą. Atsižvelgdamas į ekspertizės tyrimo pobūdį, sudėtingumą, ekspertų kvalifikaciją, jų darbo krūvį, jis paskiria teismo psichiatrų ekspertų komisiją ekspertizei atlikti.

16. Tiriamąjį asmenį Priėmimo skyriuje priima psichikos sveikatos slaugytoja, socialinė darbuotoja, pagalbinis medicinos darbuotojas, dalyvaujant apsaugos darbuotojui.

17. Priėmimo metu į Tiriamojo asmens daiktų ir drabužių priėmimo lapą surašomi visi į sandėlį atiduodami daiktai, tame tarpe daiktai, nurodyti draudžiamų turėti daiktų sąrašė, kurį pasirašo psichikos sveikatos slaugytoja, pagalbinis medicinos darbuotojas, tiriamasis asmuo, sandėlininkė.

18. Priėmimo metu vertingi daiktai ir dokumentai surašomi į Iš ligonio paimtų daiktų ir vertybių kvitą, juos priima socialinė darbuotoja ir saugo seife. Už vertybes ir daiktus, neįtrauktus (jei pacientas juos nusiėmė) į pacientų vertybių ir drabužių apskaitos lapą, skyriaus darbuotojai neatsako.

19. Daiktus, paimamus į palatą, tiriamasis asmuo surašo į Daiktų, paimamų į palatą, sąrašą ir prisiima atsakomybę už jų saugojimą. Prieš nešantis į palatą, daiktus ir drabužius patikrina apsaugos darbuotojas ir pagalbinis medicinos darbuotojas.

20. Daiktai, drabužiai perduoti į sandėlį, saugomi iki tiriamojo asmens išvykimo.

21. Priėmimo į poskyrį metu atliekamas tiriamojo asmens sanitarinis apšvarinimas, nukarpomi nagai, tikrinama dėl pedikuliozės (utėlėtumo), patikrinama burna. Matuojamas tiriamojo asmens kraujospūdis, pulsas, kūno temperatūra, tikrinama odos būklė, tiriamasis asmuo pasveriamas.

22. Atvykusį į poskyrį, tiriamąjį asmenį poskyrio vyresnioji slaugytoja užregistruoja Tiriamųjų asmenų registracijos žurnale.

23. Pamainoje dirbanti psichikos sveikatos slaugytoja pasirašytinai supažindina tiriamąjį asmenį su 1-ojo poskyrio vidaus tvarkos taisyklėmis, dienotvarka, su kraujo, šlapimo tyrimams paėmimo tvarka, taip pat, kad poskyrio koridoriuje ir teritorijoje vykdomas vaizdo stebėjimas ir įrašymas. Jei tiriamasis asmuo atsisako pasirašyti minėtus dokumentus, psichikos sveikatos slaugytoja tai įrašo ir patvirtina savo parašu ir spaudu, informuoja vyresnįjį teismo psichiatrą ekspertą, skyriaus viršininką.

24. Tiriamieji asmenys yra aprūpinami įstaigos drabužiais. Leidžiama dėvėti savus drabužius, tuo atveju, jeigu drabužiai yra švarūs, atitinkantys keliamus reikalavimus.

25. Tiriamąjį asmenį į palatą palydi pagalbinis medicinos darbuotojas.

26. Atvykusį į poskyrį tiriamąjį asmenį tą pačią dieną apžiūri vyresnysis teismo psichiatras ekspertas.

27. Tiriamasis asmuo pasirašo, kad yra supažindintas su atvykimo į ekspertinę įstaigą tikslu ir, kad sutinka, jog jam bus atlikta stacionarinė teismo psichiatrijos ekspertizė. Jeigu tiriamajam asmeniui skiriamas gydymas, sutikimą patvirtina tiriamasis asmuo, pasirašydamas formoje „Sutikimas gydytis“. Tiriamajam asmeniui atsisakius pasirašyti minėtus sutikimus, apie tai įrašoma ekspertinio tyrimo stacionare istorijoje, tai patvirtina savo parašu ir spaudu vyresnysis teismo psichiatras ekspertas ir tuo metu pamainoje dirbanti psichikos sveikatos slaugytoja.

28. Visais rūpimais klausimais tiriamasis asmuo gali kreiptis į jį tiriantį teismo psichiatrą ekspertą, socialinę darbuotoją, pamainoje dirbančią psichikos sveikatos slaugytoją.

III SKYRIUS

TIRIAMŲJŲ ASMENŲ PAREIGOS

29. Atvykę į poskyrį tiriamieji asmenys privalo:

29.1. laikytis drausmės, nustatytos dienotvarkės, pasirašytinai susipažinti su šiomis vidaus tvarkos taisyklėmis ir vykdyti jose nurodytas pareigas;

29.2. besąlygiškai vykdyti atliekančių ekspertizę teismo psichiatrų ekspertų, taip pat kito medicinos personalo reikalavimus, gerbti savo ir kitų asmenų teises, mandagiai elgtis su įstaigos darbuotojais ir tarpusavyje;

29.3. saugoti ir negadinti poskyrio inventoriaus, rūbų, kito turto;

29.4. palaikyti palatoje tvarką, jeigu leidžia sveikatos būklė, savarankiškai tvarkyti savo lovą ir spintelę;

29.5. laikytis asmens higienos taisyklių.

30. Tiriamiesiems asmenims draudžiama:

30.1. triukšmauti dienos ar nakties poilsio metu, vartoti necenzūrinius žodžius, bendrauti ar beldimu susisiekti su kitose palatose esančiais tiriamaisiais asmenimis;

30.2. savintis poskyryje rastus daiktus, kurstyti kitus tiriamuosius asmenis, kelti riaušes;

30.3. naudoti fizinį ar psichologinį smurtą prieš kitus tiriamuosius asmenis, medicinos personalą;

30.4. žeminti žodžiu ir veiksmais įstaigos darbuotojų, kitų tiriamųjų asmenų garbę ir orumą, atsisakyti arba vengti vykdyti medicinos personalo nurodymus;

30.5. gadinti sanitarinius įrengimus, baldus, ant sienų ir asmeniniam naudojimui išduotų daiktų rašyti užrašus, piešti, klijuoti iškarpas, šiukšlinti;

30.6. plėšyti avalynę, patalynę, asmeniniam naudojimui išduotus drabužius;

30.7. įsigyti ir laikyti su savimi daiktus, nurodytus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-644 patvirtintame „Pacientams, hospitalizuotiems psichikos sveikatos priežiūros įstaigose, draudžiamų turėti daiktų sąraše“;

30.8. palatoje turėti peilius, skutimosi priemones, kitus aštriabriaunius bei smailius, dūžtančius daiktus, plastikinius maišelius, maisto produktus metalinėje ir stiklinėje taroje, dantų pastą – metalinėje pakuotėje;

30.9. vogti, parduoti, dovanoti, keisti ar kitais būdais perleisti kitiems asmenims asmeniniam naudojimui turimus rūbus ar daiktus;

30.10. be medicinos personalo leidimo keisti miegamąją vietą, perstatinėti baldus, uždengti ventiliacijos groteles, stebėjimo langelį arba užtamsinti lemputę, atlikti kitus veiksmus, trukdančius medicinos personalui stebėti palatoje esančių tiriamųjų asmenų elgesį;

30.11. pažeisti nustatytą laiškų, skundų, pareiškimų pateikimo ir išsiuntimo tvarką;

30.12. gaminti ir vartoti alkoholinius gėrimus ar jų surogatus; narkotines, psichotropines ar kitas psichiką veikiančias toksines medžiagas, vartoti medikamentus be teismo psichiatro eksperto leidimo, piktnaudžiauti arbata, kava;

30.13. rūkyti poskyryje.

31. Apsaugos darbuotojas ir poskyrio medicinos personalas turi teisę patikrinti tiriamojo asmens daiktus jam atvykus į poskyrį, taip pat po to, kai lankymo metu daiktus tiriamajam asmeniui perduoda lankytojai. Pagalbiniai medicinos darbuotojai, vadovaujant psichikos sveikatos slaugytojai, turi teisę atlikti kasdienes palatų apžiūras: peržiūrėti spinteles, lovas, asmens naudojimo daiktus, drabužius, maistą. Įtarus, kad tiriamasis asmuo gali turėti draudžiamų medžiagų, daiktų ir pan., tiriamąjį asmenį apieško pagalbinis medicinos darbuotojas, dalyvaujant apsaugos darbuotojui.

32. Tiriamiesiems asmenims, pažeidžiantiems vidaus tvarkos taisyklės, netinkamai besielgiantiems, gali būti taikomos įstatymais ir teisės aktais numatytos poveikio priemonės ir ribojamos jų teisės.

33. Jei kyla reali grėsmė, kad psichikos ir elgesio sutrikimų turintis tiriamasis asmuo savo veiksmais gali padaryti žalos savo ir aplinkinių sveikatai, tiriamųjų asmenų laisvė gali būti ribojama taikant fizinio suvaržymo priemones. Fizinio suvaržymo priemones skiria tik teismo psichiatras ekspertas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. V-643 patvirtintu „Fizinio suvaržymo priemonių taikymo psichikos ir elgesio sutrikimų turintiems pacientams ir fizinio suvaržymo priemonių taikymo stebėsenos (monitoringo) tvarkos aprašu“, VTPT direktoriaus 2019 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 12P-24 patvirtintomis „Specialiųjų fizinio suvaržymo priemonių Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos ekspertiniame skyriuje naudojimo taisyklėmis“.

IV SKYRIUS TIRIAMŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

34. Tiriamieji asmenys turi teisę:

34.1. susipažinti su vidaus tvarkos taisyklėmis, dienotvarke, pašto ar perduodamų siuntinių, piniginių perlaidų priėmimo tvarka;

34.2. gauti ir siųsti laiškus savo lėšomis giminaičiams, kitiems asmenims ir visuomeninėms organizacijoms, kurie neturi būti kitų asmenų skaitomi ir cenzūruojami. Laiškai gali būti cenzūruojami tik įstatymų nustatyta tvarka. Laiškus išsiunčia socialinė darbuotoja kiekvieną darbo dieną. Siekiant, kad tiriamiesiems asmenims su laiškais nepatektų draudžiamų turėti daiktų, gautas tiriamojo asmens vardu laiško vokas, prieš įteikiant gavėjo akivaizdoje, atplėšiamas ir, neskaitant laiško turinio, patikrinamas;

34.3. nesant ikiteisminiam tyrimui vadovaujančio ar jį atliekančio prokuroro arba teismo, kurio žinioje yra byla, apribojimų, prašyti poskyrio administracijos leisti nemokamai pasinaudoti poskyrio laidiniu telefonu (Lietuvos Respublikoje) iki 5 min., ne dažniau kaip kartą per savaitę. Esant būtinybei, galimybė tiriamajam asmeniui pasiskambinti gali būti suteikta ir dažniau. Tiriamajam asmeniui skambinant jo pageidaujamam artimam asmeniui, telefono numerį privalo surinkti medicinos personalo darbuotojas. Kiekvienas skambutis registruojamas, pasirašant tiriamajam asmeniui ir socialinei darbuotojai arba slaugytojai, surinkusiai numerį;

34.4. kas 15 dienų gauti vieną pašto ar perduodamų drabužių, avalynės siuntinį, greitai negendančio maisto produktų (tik gamykliniame, originaliame įpakavime) ir neribotą kiekį smulkiųjų paketų su spauda. Vienas pašto siuntinys neturi sverti daugiau kaip 6 kilogramus, o perduodamas siuntinys – daugiau kaip 10 kilogramų. Perduodami daiktai ir drabužiai į bendrą svorį neįskaičiuojami. Paštu atsisiųsti siuntiniai, smulkieji paketai atplėšiami ir patikrinami tiriamojo asmens akivaizdoje, dalyvaujant apsaugos darbuotojui ir socialinei darbuotojai arba psichikos sveikatos slaugytojai, pagalbiniam medicinos darbuotojui. Daiktai ir drabužiai, kuriuos tiriamasis asmuo norės iki išvykimo saugoti sandėlyje, surašomi Tiriamojo asmens daiktų ir drabužių priėmimo lape. Tiriamasis asmuo turi teisę patikrinti perduodamus daiktus pagal perduodančio siuntą asmens užpildytą prašymą;

34.5. gauti pinigines perlaidas paštu. Grynuosius pinigus perduoti gali ir atvykę artimieji. Gautus pinigus socialinė darbuotoja dokumentuoja Pinigų paėmimo akte ir saugo seife. Tiriamasis asmuo gali disponuoti savo turimomis piniginėmis lėšomis kreipdamasis su prašymu į socialinę darbuotoją. Visi tiriamojo asmens prašomi pirkimai, siuntimai vykdomi iš tiriamojo asmens lėšų. Tiriamajam asmeniui išvykstant, pinigai tiriamojo asmens lėšomis persiunčiami į tiriamojo asmens išvykimo vietą tą pačią ar sekančią darbo dieną;

34.6. gauti ar prenumeruoti laikraščius ir žurnalus, užsisakyti knygas iš skyriaus bibliotekos. Spaudos leidinius nupirkti gali socialinė darbuotoja, jei tiriamasis asmuo tam skiria pinigų;

34.7. vykstant Lietuvos Respublikoje rinkimams ar referendumui, dalyvauti balsavime;

34.8. prašyti socialinės darbuotojos atlikti leidžiamus pirkimus, jei tiriamasis asmuo tam skiria lėšų. Vienkartinio pirkimo metu pirkinių bendras svoris neturi viršyti 6 kilogramų. Nupirkti tiriamajam asmeniui greitai gendantys maisto produktai laikomi šaldytuve. Pagal tiriamojo asmens pageidavimą, jo turimi maisto produktai išduodami kasdien 15.30 val. ir 19.00 val. tiriamojo asmens gryųjų pinigų pajamos, išlaidos, vykdančios jo prašomus pirkimus, dokumentuojamos Pinigų paėmimo akte pasirašytinai;

34.9. pasimatyti su giminaičiais ir kitais asmenimis, jeigu nėra gautas suimtojo ikiteisminio tyrimo vadovaujančio ar jį atliekančio prokuroro ar teismo, kurio žinioje yra byla, rašytinis apribojimas, gali kiekvieną darbo dieną nuo 8.00 val. iki 14.00 val., raštiškai leidus teismo psichiatrai ekspertui. Teismo psichiatras ekspertas dėl tiriamojo asmens psichinės būklės gali neleisti pasimatyti su tiriamuoju asmeniu. Pasimatymą organizuoja socialinė darbuotoja ir apsaugos darbuotojas pagal išankstinę registraciją telefonu. Tiriamąjį asmenį vienu metu gali lankyti 2 lankytojai, ne ilgiau kaip 2 valandas. Dėl epidemiologinės situacijos, pasimatymų galimybė, laikas ir trukmė gali būti keičiami. Lankytojai privalo neturėti infekcinių susirgimų simptomų. Nepilnamečiai asmenys gali lankyti tiriamuosius asmenis, jei to nedraudžia teismo psichiatras ekspertas. Vaikai iki 14 metų amžiaus lankyti neleidžiami. Lankytojai atvykę į pasimatymą skambina apsaugos darbuotojui ir laukia kol jis ateis. Lankytojas užpildo prašymą dėl pasimatymo ir parašu patvirtina lankymo taisyklių laikymąsi. Lankytojai apsaugos darbuotojui pateikia savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir registruojami į Lankytojų žurnalą. Lankytojai, turimus savo asmeninius daiktus privalo pasidėti į jiems skirtą užrakinamą spintą. Lankymo metu, lankytojai negali su savimi turėti mobiliojo ryšio telefono, kompiuterio, ar kito išmanaus įrenginio, turinčio galimybę įrašyti garsą ir vaizdą, retransliuoti, prisijungti prie interneto ar kitas panašias funkcijas. Apsaugos darbuotojas stebi pasimatymo eigą. Jeigu pasimatymo metu pažeidžiamos vidaus tvarkos taisyklės, apsaugos darbuotojas įspėja lankytojus, o jei šie nevykdo jo reikalavimų, nutraukia pasimatymą ir apie tai informuoja teismo psichiatrą ekspertą atliekantį teismo psichiatrijos ekspertizę šiam tiriamajam asmeniui;

34.10. turėti asmens higienos priemonės, knygas, rašomąjį popierių, vokus, plastikinius rašiklius, foto nuotraukas, švarius drabužius, šlepetes, o teismo psichiatrai ekspertui leidus – laikrodį, akinius;

34.11. savarankiškai plėsti savo žinias, skaityti, mokytis;

34.12. ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę (iki 20 min.) praustis duše;

34.13. ne rečiau kaip kas 7 dienas pasikeisti patalynę, o susitepus – pagal poreikį;

34.14. tris kartus per dieną po 20 minučių pasivaikščioti pasivaikščiojimo kiemelyje. Pasivaikščiojimas gali neįvykti arba jo trukmė gali būti sutrumpinta dėl nepalankių pasivaikščiojimams oro sąlygų, taip pat dėl ypatingų įvykių (pabėgimo, savižudybės, stichinės nelaimės, gaisro ir t.t.). Asmenys, pažeidinėjantys elgesio taisykles pasivaikščiojimo metu, apsaugos darbuotojo nurodymu grąžinami į palatas. Tiriamajam asmeniui pasivaikščiojimo metu neišnaudojus pasivaikščiojimui skirto laiko, jis nekompensuojamas papildomu išleidimu;

34.15 kreiptis į VTPT direktorių dėl Utenos ekspertinio skyriaus darbuotojų galimai netinkamo elgesio;

34.16 pateikti anoniminius skundus, prašymus, atsiliepimus (žodžiu ir raštu).

35. Tiriamieji asmenys turi teisę gauti informaciją apie jų sveikatos būklę, diagnozes ir gydymą, taip pat kitą informaciją apie jį, jei jos pateikimas nėra uždraustas teisės aktais ar pareigūnų nurodymais. Poskyrio darbuotojai privalo užtikrinti, kad ši informacija be tiriamojo asmens ar jo atstovo sutikimo nebūtų paskleista, išskyrus atvejus numatytus įstatymuose, kai šią informaciją privaloma pateikti valstybės institucijoms ar pareigūnams.

36. Teismo psichiatras ekspertas, atliekantis teismo psichiatrijos ekspertizę, privalo informuoti tiriamąjį asmenį apie jo sveikatos sutrikimus, teikiamą sveikatos priežiūrą. Šios informacijos mastą nustato teismo psichiatrijos ekspertizę atliekantis teismo psichiatras ekspertas, atsižvelgdamas į tiriamojo asmens būklę, vadovaudamasis medicinos etikos reikalavimais.

37. Informacija, ekspertinio tyrimo stacionare istorijos, ambulatorinės kortelės, kiti dokumentai fiziniams ir juridiniams asmenims pateikiami įstatymų nustatyta tvarka.

38. Jeigu tiriamojo asmens gyvybei gresia realus pavojus, skubi medicinos pagalba gali būti suteikta ir be asmens sutikimo.

39. Tiriamųjų asmenų teisės negali būti varžomos dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų bei pažiūrų.

40. Tiriamųjų asmenų teisės teismo psichiatro eksperto, atliekančio teismo psichiatrijos ekspertizę, sprendimu gali būti apribotos tik tuo atveju, jei kyla reali grėsmė pačiam tiriamajam asmeniui arba aplinkiniams. Apribojimai turi būti įrašomi į ekspertinio tyrimo stacionare istoriją. Šios tiriamųjų asmenų teisės gali būti ribojamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

41. Socialinės paslaugos įstaigos lėšomis tiriamiesiems asmenims neteikiamos.

V SKYRIUS TIRIAMŲJŲ ASMENŲ IŠRAŠYMO TVARKA

42. Į poskyrį patalpintas asmuo stacionarinei teismo psichiatrijos ekspertizei atlikti, būna joje tik tiek, kiek reikia teismo psichiatrams ekspertams atlikti ekspertinį tyrimą, bet neviršijant įstatymuose ir teismo nutartyje nurodytų terminų.

43. Tiriamajam asmeniui atlikus stacionarinę teismo psichiatrijos ekspertizę, jis, įforminus reikiamus dokumentus ir vyresniajam teismo psichiatrai ekspertui patvirtinus leidimą išvykti, perduodamas konvojuojantiems pareigūnams arba teismo nutartimi perkeliamas į gydymo įstaigą.

44. Išvykstant tiriamasis asmuo personalo akivaizdoje patikrina pagal sąrašą iš sandėlio atneštus jam priklausančius daiktus ir pasirašo, kad juos gavo. Aštrūs daiktai, skutimosi peiliukai ir pan., losjonas, medikamentai perduodami konvojuojančiam pareigūnui, o tiriamajam asmeniui vykstant į gydymo įstaigą jo dokumentai bei pinigai perduodami asmenį lydinčiam policijos pareigūnui. Socialinė darbuotoja tiriamojo asmens pinigus, pateikus tiriamajam asmeniui raštu prašymą, tą pačią darbo dieną ar vėliausiai – sekančią darbo dieną, persiunčia į tiriamojo asmens išvykimo vietą.

VI SKYRIUS GINČŲ IR KONFLIKTŲ SPRENDIMO TVARKA

45. Esant konfliktinėms situacijoms, tiriamasis asmuo gali kreiptis į jį tyrusį teismo psichiatrą ekspertą, vyresniąją teismo psichiatrę ekspertę, Utenos ekspertinio skyriaus viršininką.

46. Skundus tiriamieji asmenys gali pateikti raštu arba žodžiu.

47. Skundą ar prašymą žodžiu gavęs atsakingas asmuo sprendžia jį ir aptaria iš karto, ieškodamas abiem pusėms priimtino sprendimo būdo.

48. Skundai raštu nagrinėjami įstatymų numatyta tvarka. Į raštišką kreipimąsi (skundą) privaloma atsakyti per 20 darbo dienų. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, VTPT direktorius ar jo įgaliotas asmuo šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

49. Raštiški skundai siunčiami į valstybines institucijas tiriamojo asmens lėšomis. Skundus tą pačią arba sekančią darbo dieną išsiunčia ir registruoja socialinė darbuotoja.

VII SKYRIUS

DARBŲ SAUGĄ REGLAMENTUOJANČIŲ ĮSTATYMŲ, KITŲ TEISĖS AKTŲ IR NORMINIŲ DOKUMENTŲ NUOSTATOS

50. Poskyrio darbuotojai turi laikytis saugos darbe instrukcijų, pareigybių aprašymų reikalavimų, taip pat priešgaisrinės saugos reikalavimų.

51. Asmenys, atsakingi už darbuotojų saugą ir sveikatą, vykdo darbuotojų saugos ir sveikatos organizavimo bei kontrolės funkcijas poskyryje, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu bei kitų teisės aktų ir norminių dokumentų nuostatomis, VTPT direktoriaus įsakymais.

52. Tiriamieji asmenys, taip pat juos lydintys asmenys neturi trikdyti ramybės VTPT Utenos ekspertinio skyriaus patalpose.

53. Asmuo, nukentėjęs VTPT Utenos ekspertinio skyriaus patalpose dėl nelaimingo atsitikimo, teisės pažeidimo arba asmuo matęs įvykį ar jo pasekmes, privalo nedelsdamas pranešti apie tai poskyrio personalui.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54. Poskyris dirba ištisą parą.

55. Su šiomis taisyklėmis pasirašytinai turi būti supažindinti visi atvykę į poskyrį tiriamieji asmenys.
